№ 89.

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 5. LISTOPADA ROKU 1799. we WTOREK.

z Więdnia dnia 26. Października.

Dziſieyſzą gazeta dworſka donoſi co naſtępuie: „Arcy-Xiąże *Karol* przyſłał wiadomość z *Donaueschingen* pod dniem 19. iż nieprzyiaciel na dniu 16. z znacznym korpuſem na dwie kolumny podzielonym do *Bergſtraſſe* i wzdłuż *Renu* wyruſzył na przeciw korpuſowi Xiążęcia *Schwarzenberg*, a potym z wielką natarczywością uderzył na forpoczty naſze pod *Handshuitsheim*. Podpułkownik Xiąże *Lichtenſtein* cofnął ſię na mocy danego ſobie rozkazu za *Heidelberg*, nieprzyiaciel zaś poſunął ſię za nim z ſwoią infanteryą i wszyſtkich ſił przyłożył do wzięcia ſzturmem moſtu w *Heidelberg*, lecz przez batalion naſz *Bannacki* odpartym zoſtał.— W tymże ſamym czaſie ieden oddział kawaleryi nieprzyiacielſkiey przeszedł *Nekkar* pod *Nakkarshausen* w liczbie 3. Regimentow, z tak przemagaiącą ſiłą nieprzyiaciel odparł wprawdzie dywizyą pod kommendą pułkownika Hrabiego *Eſterhazy* ku *Fridrichsfeld*, lecz attakowany z iednym ſzwadronem na ſkrzydle przez podporucznika *Teval*, przymuszony zoſtał uciekać w naywiększym nieporządku. W tym zdarzeniu ſtrata nieprzyiacielſka w zabitych i rannych była znaczna, wpadło nam także wręce 50 jeńcow. Lecz pułkownik Hr: *Eſterhazy* wsrzod utarczki zoſtał zaięty w niewolę, a podpułkownik Xiąże *Lichtenſtein* ranę odebrał.— Xiąże *Schwarzenberg* nie znalazł rzeczą przyzwoitą z nieproporcyonalnemi ſiłami ſwoiego korpuſu wdawać ſię w ſtanowiące potyczki z nieprzyiacielem, cofnął ſię przeto do pozycyi pod *Bruchſal* i uformował łańcuch obserwacyiny od *Filipsburga* przez *Obſład*, *Odenheim* aż do *Sinzheim*.

G. Melas donoſi z *Moronzo* pod dniem 14. iż gdy nieprzyiaciel tak ważną dla naszych forpocztow wieś *Bezinette* 3 batalionami oſadził, on przymuszonym ſię widział do attakowania nieprzyiaciela w tym ſtanowiſku, i do wyparcia go ztamtąd. Przedſięwzięcie to powierzone było G. M. *Mitrowſkiemu* na czele 6 batalıonow piechoty i dwoch ſzwadronow kawaleryi. które to woyſko na 3 kolumny podzielone o świcie d. 14. wyruszyło w prawą ſtronę za *Truchi*, a w lewą za *Maria de la Rocca*, srzodkiem zaś przez prowadzącą do tego ſtanowiſka groblę. Attak ze wszyſtkich ſtron razem był przypuszczony i tak był gwałtowny, iż nieprzyiaciel z boiaźni aby odciętym niezoſtał, ſpiesznie cofnąć ſię muſiał. O godzinie 8 zrana G. *Mitrowſki* już był panem mieysca tego, i ścigał nieprzyiaciela wgorach. Potym cofnąwszy ſię rozłożył forpoczty ſwoie naprzod wſi wspomnioney.— Około godziny 2. po południu, nieprzyiaciel z podwoioną ſiłą znowu ſię pokazał, uderzył z większą częścią woyſk ſwoich na naſze lewe ſkrzydło, a od frontu na wieś *Bezinette*. Zpoczątku udawało mu ſię i już do wſi wkroczył, lecz przez zręczne i ſilne obroty naszey kawaleryi cały batalion nieprzyiacielſki od 600 ludzi zoſtał odciętym i rozproszonym, 1 Pułkownik 15 officerow i 450 ludzi doſtało ſię do niewoli, reszta zoſtała wycięta.— Pomimo tey klęſki nieprzyiaciel ieszcze po dwa razy kuſił ſię o wyparcie nas z wſi wspomnioney, lecz za każdą razą z rownie wielką ſtratą zoſtał odpędzonym. Strata nieprzyiacielſka rachuiąc w to wyżey wyszczegulniony batalion, wynoſi do tyſiąca ludzi, naſza ſkłada ſię z 15 zabitych, 116 rannych i 54 zamięszanych. Generał *Mitrowſki* oddaie winne pochwały całemu woyſku.

z Londynu dnia 15. Października.

Naſza armia w *Hollandyi* odebrała niespodziewany rozkaz do powrocenia, a tak ta wyprawa bez żadnego zoſtanie ſkutku. Z drugiey ſtrony woyſka naſze lądowe i morſkie zaięły dnia 20. Sierpnia ważną osadę *Holenderſką Surinam* w *Ameryce* południowey bez utracenia iednego człowieka. Gazeta dworſka donoſi o tym iak naſtępuie:

G. L. *Trigge* i vice-Admirał Lord *Hugh Seymour* kommendańci woyſk Angielſkich lądowych i morſkich na wyspach *Caraibes* przeſłali P. *Dundas* ſekretarzowi ſtanu naſtępuiące wiadomości.

Liſt G. L. Prigge z głowney kwatery w Paramaribo przy Surinam d. 23 Sierpnia.

Z naywiększym ukontentowaniem donoszę, iż osada *Surinam* poddała ſię d. 20. t. m. i że w naſtępuiącym dniu woyſka *Angielſkie* zaięły ważne ſtanowiſko nazwane twierdzą nowego *Amſterdamu*. Lord *Hugh Seymour* wyſłał z *Martyniki* fregatę *Amphitrite*, na rzekę *Surinam* dla rozpoznania brzegow i zaięcia obcych ſtatkow, któreby mogły przeſtrzedz o naszey wyprawie. Dnia 30 Lipca puściłem ſię bez żaglow z woyſkami *Grenady* S. *Łucyi* i twierdzy *Martyniki* na eſkadrze złożoney z dwoch okrętow liniowych i 5 fregat.— Dnia 16. Sierp: przybyliśmy do uyścia rzeki *Surinam* i tegoż dnia wezwano osadę do poddania ſię. Gubernator *Hollenderſki* żądał 48 godzin do namyślenia ſię, i dnia 18 wyſłał deputowanych dla negocyowania.— Dnia 19 opanowaliśmy baterye *Peitkeyn*, które były opuszczonemi. — Dnia 21. po podpiſaniu kapitulacyi, woyſka naſze weſzły do nowego *Amſterdamu*. Znayduiący ſię tam garnizon nieprzyiacielſki, ſkładał ſię z 750 ludzi, toieſt 500 (gwardyi *Wallonſkiey*, 250 woyſka *Hollenderſkiego*, któremu przy wychodzeniu pozwolone były honory woyſkowe.— Dnia 22. zaięliśmy imieniem Królewſkim insze reduty twierdzy *Zeelandyi* i miáſta *Paramaribo* ſtolicy osady. Woyſka inszych ſtanowiſk weszły na tychmiaſt w ſłużbę J. K. Mości.

Poddanie tey osady nie tak ieſt ſkutkiem naszych uſiłowań i boiaźni ſił naszych, iak dobrey woli mieszkańcow, którzy pod protekcyą *Anglij* pragneli zabespieczenia ſwoich maiątkow, ſwoich praw, i ſwoiey religij, nienawidząc od dawna uciążliwych zasad *Francuzkich*.— (podpi:) T. *Trigge* G. Lieutenant.

W rozmaitych twierdzach i bateryach miaſta *Surinam* znaleziono 44. ciężkich armat 295. armat żelaznych, 147 baryłek prochu, 12,959. ładunkow karabinowych, i wielką liczbę innych ammunicyow i broni.

Kapitulacya miaſta *Surinam* zawarta była d. 20. z Generałem majorem *Julien François Friderici*, zawiera w ſobie 8 artykułow. W nich wyrażono ieſt, iż osada *Surinam* i iey przyległości zoſtaną ſię pod protekcyą *Angielſką*. wszyſtkie własności prywatne zabespieczone ſą ich właścicielom, oprocz tego co należy do *Francuzow* i do *Hiszpanow*. Oddaią ſię wszyſtie okręty woienne i magazyny. Dochody osady użyte będą na umorzenie iey długow, a prawa iey nie podpadną żadney odmianie. W przypadku gdyby *Surinam* przy powszechnym pokoiu Królowi *Angielſkiemu* było oddane, na tenczas ta osada używać będzie wszyſtkich praw i przywileiow handlowych rownie z innemi osadami *Angielſkiemi* w *Ameryce*. Znayduiące ſię teraz w *Surinam* woyſka, officerowie i marynarze, wykonawszy przyſięgę wierności, mogą weyść w ſłużbę *Angielſką*. Urzędnicy cywilni, którzy ſię zalecili przez ſwoie poſtępowanie, mogą pozoſtać. Kommenda nad woyſkami officerowi *Angielſkiemu* powierzona będzie.

Przydano ieszcze 7 artykułow tłumaczących tę kapitulacyą. Artykuły te zawieraią, iż handel neutralnych narodow z *Surinam* odprawiać ſię będzie w tym ſamym ſposobie iak z *Demerary*. Woyſkowi, którzy niezechcą weyść w ſłużbę *Angielſką*, będą mogli prywatnie znaydować ſię w *Surinam* lub gdzie indziey. Co do gwardyow *Wullońſkich Hiſzpańſkich* znayduiących ſię w *Surinam*, te w liczbie dwochset wywiezione będą tymczasowo do *Hiszpanij* lub do iakieykolwiek osady *Hiszpańſkiey*, lecz zawsze uważani za ieńcow woiennych, nie będą mogli ſłużyć przeciwko *Anglij* przed wymianą.

Lord *Seymour* pisze pod d. 31 Sierp: iż fregata *Francuzka Huzar* od 28 armat i bryg *Hollenderſki Camhaan* od 16 armat, wzięte w *Surinam*, natychmiaſt do ſłużby *Angielſkiey* użyte zoſtały. Procz tego zabrano w *Surinam* wiele innych okrętow; korweta *Francuzka Republikanka* od 32 armat i 220 ludzi z ekwipażu wpadła także w ręce *Anglikow*.

Woyſka *Angielſkie* ktore zdobyły *Surinam*, będą hoynie nadgrodzonemi. Płody tey osady tak są obficie przez brak wywozu przez dwa lata przysposobione, iż można niemi opatrzyć wielką część *Europy* na cały rok w cukier, kawę i bawełnę.

Liſt Xiążęcia *York* względem oſtatnich bitew w *Hollandyi* do sekretarza ſtanu *Dundas* pisany zawiera naſtępuiące ważnieysze szczeguły.— „*W głowney kwaterze Schager Brug dnia 9 Października.* Dałem iuż wiadomość o ſkutkach akcyi dnia 6, ktora tak szczęśliwie orężowi *Angielſkiemu* poſłużyła, a razem okazała potrzebę obrotow iakie pociągneła za sobą. Od zabranych na dniu 6 jeńcow dowiedziałem ſię, iż nieprzyiaciel od dnia 2 otrzymał poſiłki w dwoch pułbrygadach do 6 tyſięcy ludzi piechoty wynoszące, i tak położenie swoie w *Bewerwyk* iak wszyſtkie inne punkta ktore nam do zaięcia zoſtawały ſilnie umocnił. Uważać także należy, iż nieprzyiaciel z wielką ſiłą do *Purmerend* (położenia prawie nieprzyſtępnego) cofnął ſię, położenie to przez zalew kraiu zaſłonione ieszcze było, a ciasne wąwozy iego mocno ufortyfikowane w ręku nieprzyiacielſkich zoſtawały, co zaś naygorszego było, ieſt to, iż im bardziey armia naſza naprzod wyruſzała, tym korpus nieprzyiacielſkie bardziey tył woyſku naszemu zaymował. Wszyſtkie te iednak trudności mogły były bydź pokonane, gdyby nie mieliśmy przeciw ſobie wielkich ulewow, drog zepsutych, i zupełny żywności niedoſtatek, z powyższych przyczyn pochodzący. Zaſtanowiwszy ſię zupełnie nad okolicznościami w ktorych armia zoſtawała, wezwałem do porady G. *Abercrombie* i Generałow Leutnantow armij. Zgodziliśmy ſię na iedno, a dla dobra ſprawy osądziliśmy za rzecz przyzwoitą cofnąć woyſka z zaiętych pozycyow, i czekać na dalsze Krola

Jmci rozkazy. Ponieważ z takowego położenia naszego wiele rzeczy wynika, które bliżſzey wiadomości wymagaią, zawieraiąc niektore okoliczności nie mogące bydź w osnowie rapportu umieszczonemi, przeto wyſłałem z ninieyszą depeszą moiego sekretarza Pułkownika *Brownrigg*, ktory ieſt w ſtanie dać oświecenie we wszyſtkich okolicznościach armiow naszych tyczących ſię. Zamykam liſt ninieyszy wyszczegulnieniem zabitych; rannych i zamięszanych, w armij naszey i *Roſsyiſkiey* w czaſie bitwy dnia 6, i żałuię mocno ſtraty ciężkiey, rownie iak zgonu tylu walecznych i szacownych mężow.

(Podpisano) *Fryderyk.*

Przy depeszy Xcia *d' York* znayduie ſię obrachunek ſtrat *Angielſkich* w bitwach dnia 2 i 6 Września. W bitwie dnia 2 *Anglicy* utracili 1532 ludzi rachuiąc w to 85 officerow, *Moſkale* zaś 593, między ktoremi 24 officerow. *Anglicy* 125 koni, *Moſkale* 50, całkiem 2125 ludzi i 175 koni. W bitwie dnia 6 *Anglicy* w rannych i zabłąkanych rachuią 1439 ludzi i 59 officerow; *Moſkale* podług rapportu G. M. *d'Eſsen* 383 ludzi w zabitych i jeńcach, a 735 rannych. Całkiem ſtrata w tych dwoch bitwach wynosi 4681 ludzi i 212 koni. Dnia 2 nieprzyiaciel utracił 4 tyſiące ludzi i 7 armat, a dnia 6 ſtrata iego była bardzo znaczna i zabraliśmy mu 500 jeńcow. W oſtatniey bitwie G. M. *Hutchinson* zoſtał w udo rannym. Xże *d' York* nader wychwala G. *Abercrombie.*

Po odebraniu tych niepomyślnych donieſień złożono Radę na ktorey znaydował ſię Pułkownik *Brownrigg* sekretarz Xcia *d' York* poſłaniec tych depeszow. Poſtanowiono odwołać iak nayrychley armią z *Hollandyi*, a pomieniony Pułkownik wyiechał teyże nocy napowrot do *Texel* w towarzyſtwie kapitana *Hamilton* wyſłanego do Admirała *Mitchell*, z rozkazem odprowadzenia armii. Gazety miniſteryalne wyrażaią, iż ta wyprawa wyiąwszy zdobycie flotty, może bydź uważana iako całkowicie chybiona; ſpodziewano ſię, iż na widok naszego woyſka mieszkańcy *Hollandyi* oświadczą ſię na naszą ſtronę, lecz ta nadzieia spełzła. Tym czasem *Francuzi* codzienne odbierali poſiłki, i to nakłoniło Xcia do cofnienia ſię ku *Zype.* Trudy iakie sprzymierzeńcy od dnia 2 wytrzymali, ſą niepodobne do wyrażenia. Od tego momentu Xże *d' York* prawie ſię nierozbierał z sukien, i nie miał czasu do wzięcia zwyczaynego poſiłku. Forpoczty nieuſtannie walczyły, a cała armia przepędziła dzień 10 pod bronią, ſpodziewaiąc ſię attaku od nieprzyiaciela. Dodać do tego należy niedoſtatek naypierwszych potrzeb i nieſtateczne pogody. Teraz mowią, iż w dalszym czaſie przedſiewzięta będzie wyprawa na zachodnie brzegi *Francyi*, gdzie umyſły zdaią ſię bydź lepiey przygotowane.

Na mocy odbytey wspomnioney Rady tayney wyſłano zaraz kuryerow do portow naszych dla wſtrzymania posyłać ſię ieszcze maiących woyſk do *Hollandyi.* Zbieraią także wielką liczbę ſtatkow przewozowych, dla zabrania woyſk naszych z *Hollandyi.*— Z powodu tych niepomyślnych zdarzeń, papiery nasze znacznie upadły. Trzy procentowe ſtoią na 58 i 60.

W bitwie dnia 6 Lord *Chatam* utracił iedną szlifę i część munduru ktorą kula armatna urwała, lecz żadney nieodnioſł rany.

Francuzi attakowali nasze okręty w *Zuyderſée* z szałupami kanonierſkiemi, lecz zoſtali odparci. Rozpoczęto tu ſkładkę dla wdow i ſierot zabitych w *Hollandyi* żołnierzy.— Rada miaſta *Londynu* przyſłała *Sidnejowi Smith* patent Obywatelſtwa i szpadę wartości ſtu gwineow.— Admirał *Parker* przyſłał z *Jamaiki* liſtę pięcią okrętow nieprzyiacielſkich woiennych i ſiedmnaſtu ſtatkow kupieckich zabranych bliſko tey wyspy.— Jedna fregata *Francuzka* zabrała 12 okrętow kupieckich *Amerykańſkich* ktore odprowadziła do *Porto-Ricco*; należały one do flotty powracaiącey od wyspy S. *Tomaſza*; 80 z nich uniknęły rąk nieprzyiaciela.— Dnia wczorayszego wieczorem Familia Krolewſka powrociła z *Weymouth* do *Windsor.*

CZYNNOŚCI PARLAMENTU.

W wyżſzey izbie na dniu 11. Lord *Holland* uczynił wnioſek do wniyścia w negocyacye pokoiu z *Francyą*, który iednak 13. kreſkami przeciw dwom odrzucony zoſtał. „Nie dziwię ſię temu rzekł, iż mieysca w izbie naszey są tak prożne, gdyż każde uſiłowanie przedſiewzięte w celu poddania Miniſtrow i ich poſtępowania pod roztrząsanie otwarte i ſprawiedliwe, okrzyknionym ieſt przez nich za fakcyą. Teraźnieyſze okoliczności zdaią ſię być naypomyślnieyszym wezwaniem do negocyacyow pokoiu. Dawnieyſza z iednym Mocarſtwem konwencya, kosztowała nas 2,100,000. funtow (84. millionow złotych) teraźnieyſza konwencya z *Moſkwą* przynaymniey puł-trzecia milliona kosztować będzie. Przezimowanie w *Anglij* 17. tyſięcy *Moſkalow* gdy z *Hollandyi* powrocą, ieſt wbrew Konſtytucyi, podług ktòrey nic ſię ſtać nie może bez zezwolenia Parlamentu. Chociaż gorliwość naszych ſprzymierzeńcow ieſt tak wielką, ma iednak swoie osobne zamiary ktòre tym ſamym dopięte być mogą. *Auſtrya* może być znowu łatwo pociągniętą do zawarcia oddzielnego pokoiu.—Lord *Grenville*: Nie wiem wcale iak mam odpowiedzieć Lordowi, który ſądzi teraźnieyſzy moment za naysposobnieyszy do negocyacyow pokoiu, a zdanie ſwoie popiera zwyczaynemi deklamacyami o klęſkach woyny. Co za przyczyna wſtrzymywać zawſze bieg śrzodkow przez władzę wykonawczą użytych? Prawda ieſt że my częſto bywali opuſzczani od naszych przymierzeńcow, lecz W. *Brytania* ieſt w ſtanie prowadzenia woyny z całym światem, gdyby cały świat miał przeciw niey ſię związać. Traktat z *Moſkwą* ktòrey Monarcha tak wysokomyślnym i ſtałym widzieć ſię daie, wspiera ſię na zasadzie rozsądney, która ieſt, iż każde Mocarſtwo to w woynie daie, co ma w swoiey mocy, *Moſkwa* ludzi, *Anglia* pieniędzy. Ze *Moſkwa* procz tego doſtarcza przewozowych okrętow, to ieſt daleko lepiey, iak gdybyśmy ſami ztąd nasze okręty posyłać mieli. Iż żadne obce woyſka do *Anglij* wprowadzane być nie mogą, pochodzi to od roku 1641. w ktòrym Parlament z Monarchą ſwoim woynę toczył. Lecz dziś ſię tego lękać nie należy. Kiedy Król ma moc przyięcia na żołd obce woyſka, musi mieć także prawo wprowadzenia ich do *Anglij*, zawsze iednak pod warunkiem iezeli na to Parlameut zezwoli. A gdy Imperator dawał nam woyſka, muſiał także żądać aby w przypadku gdyby od mieysca przeznaczenia swego odsunięte zoſtały, nie były na morze wyrzucone, ale w przyiacielſkim i gościnnym ſpoſobie zoſtały przyięte na brzegi *Angielſkie.* – Nakoniec ſeſſye Parlamentu odłożono do dnia 21. Stycznia. Król iednak ieſt umocowanym do zwołania Parlamentu w przeciągu dni 14. gdyby tego okoliczności wymagały.

z Hagi dnia 19. Października.

Generał *Knox* powrocił dnia 15. z odpowiedzią na podane propozycye przez Generała *Brune* i z terminem 48 godzin do iey przyięcia; Xże *d' York* oświadczył niemieć doſtateczney władzy, ażeby pozwolił na powrocenie flotty, zezwalał na inne artykuły, i niezoſtawało iak tylko ugodzić ſię względem liczby jeńcow. Nakoniec dnia 18 kapitulacya zawarta zoſtała, iako to widziemy z naſtępuiącego donieſienia urzędowego.

W Alkmar d. 18. Październ: o 3. godzinie po południu.

Kapitulacya ieſt podpisana. Nieprzyiaciel opuszcza nasze territorium; oddaie *Helder* w tym ſtanie iak go zaſtał z artylleryą i wszelkiemi innemi rzeczami; płaci rekwizycye i inne ſzkody, powraca na wolność 8 tyſięcy ieńcow *Francuzkich i Batawſkich*, za to, iż mu pozwolony ieſt wyiazd ſpokoyny.

Co ſię tycze flotty, Xże *d' York* oświadcza ſię nie być do tego umocowanym, lecz przyrzeka ſtarać ſię iak naymocniey, ażeby była oddana. Dway Generałowie zoſtaią w zakładzie, a wyiazd w 14 dniach będzie uſkuteczniony. „

Podług niektórych liſtow, Xże *d' Yorck* miał wyiechać do *Anglij* dla otrzymania ratyfikacyi tey ugody.

Urzędnicy z partyi Xcia *Oranii* w *Enkhuiſen* i *Medemblick* zoſtaną tylko krotkim więzieniem ukaranemi. Wielka liczba ſtronnikow tego Xcia przed uſtępowaniem ieszcze *Anglikow* zaczęła łączyć ſię z Patryotami.

Obywatel *Kerner* bywszy ſekretarz miniſtra związkow zewnętrznych w *Paryżu*, a potym adiutant G. *Brune* w czaſie kampanii w pułnocney *Hollandyi* przyiechał dnia wczorayszego z depeszami od tego generała do miniſtra *Francuzkiego*, tegoż dnia do głowney kwatery powrocił.— Ob. *Desforgues*, który także tu przybył, dany ieſt za pomocnika miniſtrowi *Francuzkiemu Florent Guyot.*

z Hagi dnia 22. Września.

Dyrektoryat oznaymił wielką wiadomość o podpisaney na dniu 18 kapitulacyi Ciału Prawodawczemu. Dano z armat ognia i chorągiew narodowa zatknięta zoſtała. W wieczor to radosne zdarzenie obchodzone było przez illuminacyą miaſta i rozmaite uczty. Wśrzod tych uroczyſtości przybył G. *Vandamme* z ratyſikacyą Xiążęcia *York* na dniu 19 podpisaną, którą Generał *Brune* w publiczney audyencyi od tegoż Xiążęcia otrzymał. Wczoray kapitulacya ta na publiczney ſeſſyi Ciała Prawodawczego przeczytaną była, poczym dekretowano, iż dzień 21. Października będzie odtąd corocznie za uroczyſtość narodową obchodzonym. Dyrektoryat oznaymił Ludowi tę konwencyą przez oddzielną proklamacyą. Czytano ią także wśrzod odgłosu bębnow po rogach ulic w aſſyſtencyi iedney kompanij gwardyi Ciała Prawodawczego. Negocyacye względem kapitulacyi trwały od dnia 16 do 18. Nasze porty będą teraz od nieprzyiaciela opuszczone, a wewnętrzna żegluga w *Suderſee* znowu ieſt przywrocona. G. *Vandamme* powrocił wczoray do naszey głowney kwatery, zkąd G. *Brune* ieſt tu teraz spodziewanym.

Osnowa kapitulacyi ratyfikowaney ieſt naſtępuiąca:

Art: I. Od dnia dziſieyszego wszelkie kroki nieprzyiacielſkie oboyga armiow na gruncie *Batawſkim* znayduiących ſię uſtaią.

Art: II. Forpoczty oboyga armiow maią pozoſtać w tych samych pozycyach w iakich ſię teraz znayduią, i będą wyobrażać linią demarkacyiną.

Art: III. Od momentu teraźnieyszego wszyſtkie zaczepne i obronne plany lub przedſięwzięcia, maią ſię zakończyć, a armie pozoſtaną w teraźnieyszym położeniu.

Art: IV. Baterye osadzone armatami ktore w czaſie wylądowania w *Helder* i innych mieyscach wysypane zoſtały, a ktore teraz zaięte są przez armie połączone *Angielſką* i *Roſsyiſką*, maią znowu do dawnego ſtanu bydź przywrocone, lub pozoſtaną w ninieyszym ſtanie naprawione, tak aby zebrana artylllerya *Batawſka* tamże nienaruszoną zachowaną była.

Art: V. Połączone woyſka *Angielſkie* i *Roſsyiſkie* ile możności iak nayprędzey powinny wſiąść na okręty i opuścić brzegi *Batawſkie*, wody i wyspy na dniu 30. Frimaire (30 Liſtopada) bez uczynienia naymnieyszey szkody przez zalewy, popsucie grobel, lub wchodu do portow.

Art: VI. Wszyſtkie okręty lub inne uzbroione ſtatki przewozowe, ktoreby ieszcze z iakiemi poſiłkami przybydź mogły, nie wysadzą żadnego na ląd woyſka, lecz natychmiaſt odpłyną.

Art: VII. Generałowi en chef *Brune* wolno będzie poſłać dwoch officerow do *Zyp* i *Helder* dla obeyrzenia czyli wszyſtko w dawnym porządku ieſt znowu poſtawionym, a ci dadzą mu wiadomosć o ſtanie bateryow i opuſzczeniu territorium *Batawſkiego.* Xiąże *York* z swoiey ſtrony wyszle także iednego officera do armij *Francuzkiey* i *Batawſkiey*, dla obeyrzenia czyli nowe iakie fortyfikacye nie są założone. Jeden officer wysokiey rangi od każdey armij ma bydź na wzaiem wyſłany, i ten będzie ſłużyć za zakład dochować ſię maiącey konwencyi.

Art: VIII. Ośm tyſięcy jeńcow *Batawſkich* i *Francuzkich* przed teraźnieyszą kampanią zabranych, i w *Anglij* teraz znayduiących ſię, (ktorych wybor należeć będzie do rządow obu sprzymierzonych Rzpltych *Francuzkiey* i *Batawſkiey*) maią bydź na wolność wypuszczeni i odeſłani do swoiey Oyczyzny bez żadnego warunku. G. *Knox* ma zoſtać w zakładzie przy armii *Francuzkiey*, do póki Artykuł ten do wykonania zupełnego przyprowadzonym nie zoſtanie.

Art: IX. Zamiana niewolnikow woiennych w ninieyszey kampanij zabranych, ma trwać ciągle, tymczasowo iednak poſtanowiono, iż

Vice-Admirał *Winter* wymienionym zoſtanie. Zawarto w *Alkmar* dnia 26 Vendemiaire (18 Października) roku 8go iedney i nierozdzielney Rzpltey *Francuzkiey*, pomiędzy niżey podpisanemi Generałami w tym celu pełnomocnictwami opatrzonemi.

(Podpisano) *Roſtollant* Generał brygady.— *Knox* Generał major.

Potwierdzono przez *Fryderyka* Xiążęcia *York* kommendanta en chef armiow ziednoczonych Krola Jmci *Angielſkiego* i Imperatora *Roſsyiſkiego*.— A. *Mitchell* Vice-Admirał niebieſkiey bandery, kommendant en chef eſkadry Krola Jmci do wyprawy na brzegi *Hollenderſkie*.— Potwierdzono przez Generała en chef armij *Francuzkiey* i *Batawſkiey*, *Brune*.

Zawarta kapitulacya miała wielki wpływ na papiery nasze, ktore zaraz w gorę poszły, rownie iak na wszyſtkie artykuły żywności, ktore bardzo ſtaniały.— Przeszło 10 tysięcy woyſka *Francuzkiego* ieſt w marszu, z wewnątrz *Francyi* do *Niderlandow*.— Wszyſtkie woyſka *Francuzkie* pomiędzy *Mozellą* i *Nahą* są w marszu ku wyższemu *Renowi*.

z Paryża dnia 17. *Października*,

Dnia wczorayszego około 7. godziny zrana *Buonaparte* przybył do *Paryża*, i wyſiadł w domu swoim na ulicy *Zwycięztwa*, gdzie znalazł swoią Matkę maiącą dopiero lat 47. Okazał wiele ukontentowania z przyięcia, iakie mu wszędzie czyniono. Jego podroż była nieiakim tryumfem. W iednymże z nim powozie znaydował ſię *Bertkier*, *Monge* i *Bertholet*. Po zbytecznym ſtrudzeniu, przez iedną część dnia spoczywał, i dopiero wieczorem udał ſię do Dyrektoryatu. Kontr-Admirał *Gantheaume* dowodził małą Eſkadrą ktora z nim przybyła z *Egiptu*.—Względem jego powrotu *Redaktor* dziſieyszy tak wyraża: „Niektore dzienniki twierdzą, iż w iednym z Liſtow Generała *Buonaparte* znayduią ſię naſtępuiące wyrazy: *Przedſięwziąłem powrocić do Francyi, w momencie gdy odebrałem wiadomość o klęsce Jourdana, a inni mowią o klęsce Scherera.* Dodaią iż pierwszą wiadomość o tych klęſkach odebrał od *Sidneia Smith*, ktory z tego powodu wezwał go do kapitulacyi i opuszczenia *Egiptu*. Lecz podług innych wiadomości Dyrektoryat sam go przywołał.

Buonaparte zoſtawił *Egipt* dobrze urządzonym, i powierzył nad nim kommendę Generałowi *Kleber*. Kray ten przy jego wyiezdzie był iuż zalany wodą, a wody *Nilu* od 15. lat nie były tak obfite.

Anglicy trzymaią zawsze *Alexandryą* w oblężeniu w 10. do 12. okrętow, pomiędzy ktoremi potrzeba przechodzić chąc ſię doſtać do *Francyi*. Czas mgliſty i ciemność nocy ułatwiły przeyście wielu ſtatkom; lecz gdy *Anglicy* napadną na iaki uciekaiący okręt, zabieraią go i bez obdzierania wysadzaią na ląd podrożnych. Niektore osoby tak były nieszczęśliwe, iż ie po pięć razy chwytano, i ponieważ za każdą razą za powrotem do lądu potrzeba odprawiać kwarantannę, muſiały zatym zoſtawać na niey po 5. do 6. mieſięcy.

Nic nie wyrownywa radości ktòrą ſprawił powrot Generała *Buonaparte*. Lud zapałem ku niemu ſię unosi, ſpełniano zdrowie jego, na ulicach i teatrach pochwały dla niego wyśpiewywano, zgoła naywiększe nadzieie w nim są położone.—Roznoszą tu teraz naſtępuiącą Anekdotę. „W tych dniach umarł tu ſławny deputowany *Baudin*. W wieczor ieszcze przed śmiercią znaydował ſię w pałacu *Luxemburgu*. „*Mam ci donieść ważną wiadomość* rzekł *Sieyes* do Ob. *Baudin*, ktory przyszedł do niego.—*Jakaż to ieſt*, odpowiedział *Bandin*, zapewne zwycięztwo iakie *Championneta*. — Jeszcze coś więcey. — Zapewne nowe zwycięztwo *Maſſeny*?— Jeszcze więcey. — Może coſnienie ſię *Anglikow* z *Hollandyi*? —Jeszcze więcey.—A to zapewne przedugodne artykuły pokoiu są podpisane.— Jeszcze nie, odpowiedział *Sieyes*, lecz nowy wypadek zaręcza nam powrot pokoiu. *Buonaparte* przybył do *Frejus* (mieysca urodzenia *Sieyesa*.) — Upoiony radością pośpiesza *Baudin* do swego domu dla uwiadomienia swoich przyiacioł o tym zdarzeniu. Zapewniaią iż zbyteczna radość odieła życie Ob. *Baudin*. Liczni kolledzy jego aſſyſtowali pogrzebowi. Był on iednym z autorow Konſtytucyi roku 3go. Pilny w odbywaniu obowiązkow swoich, obcym był dla wszelkich fakcyow. — Na drodze z *Frejus* do *Paryża* niezmierne kupy Ludu zbierały ſię dla oglądania *Buonaparte*, którego poprzednikiem pokoiu nazywały. Procz wyżey wyszczegulnionych osob, *Buonaparte* przywiozł z ſobą z *Egiptu* wiele innych zasłużonych ludzi. Mowią iż z zamyſłem ſwoim powrotu do *Francyi*, nie wydał ſię, iak będąc dopiero na morzu. Zegluga Generała *Buonaparte* do *Francyi* trwała 47. dni. — Wyſiadłſzy z fregaty na ląd, ucałował ziemię *Francuzką* wraz z kollegami swemi. W *Frejus* ognia z armat dano, i miaſto było oświecone. Kuryer ktory przywiozł wiadomość o przybyciu Generała *Buonaparte* do *Francyi*, z nieiakim tryumfem do ſali Rady 500. był nieſionym. *Buonaparte* przywiozł z sobą także chorągwie w *Egipcie* zdobyte.— Zatrzymał ſię przez kilka dni w *Korsyce*, gdzie urzędnicy zdrowia dali mu zaświadczenie, iż nie ieſt chorym, i że go uwalniaią od odbywania kwarantanny. Nim przybył do *Francyi*, Dyrektoryat poſtanowił przeſłać mu pismo z pochwałami względem zwycięztwa pod *Abukir*, zkąd wnoszą niektorzy, iż powrot jego wcale ſpodziewanym nie był. — *Lucyan Buonaparte* nie wyieżdzał naprzeciw bratu swemu. — *Tallien* poſtradał oko w *Egipcie*. Przybył do *Malty* i tam kwarantannę odbywa.

Zapewniaią iż *Buonaparte* zawarł z *Portą* pokoy i przymierze pod warunkiem, iż *Egipt* zoſtanie niepodległym, a *Francya* przyrzeka *Porcie* odebrać utracone kraie. — Na poparcie zaś tego twierdzenia, przytaczaią nagłe zniknienie *Turkow* przed *Ankoną* i przybycie wielu dotąd w niewoli w *Konſtantynopolu* znayduiących ſię *Francuzow* do portow *Włoſkich*.

Oſtatnie zwycięztwa woyſk naſzych ożywiły ducha publicznego. Zapał w *Paryżu* i okolicach ieſt wielki, a niezgody wśrzod niego znikneły.— G. *Turreau* ktory ma kommendę w kraiu *Walezyi* miał zaiąć *Domo Doſſola* i aż do *Arona* wkroczyć.— G. *Jourdan* wydał teraz obronę ſwoią pod tytułem. „*Opisanie czynności woiennych Armij Dunaju pod G. Jourdan*.— Podług wiadomości z *Szwaycaryi* G. *Klein* ſtał z korpusem odwodowym w *Winterthur*. Za wkroczeniem woyſk naszych do *Zurich*, iednemu korpusowi naszych grenadyerow wpadła w ręce kareta miniſtra *Wikham* z 2000 luidorow. Karetę darowali G. *Humbert*, pieniądze zaś pomiędzy ſiebie rozdzielili.

Oto ieſt obraz wydatkow roku 8. na utrzymanie ſiły lądowey Rzpltey prawem 29 Fructidora (9 Września) oznaczonych.

	Liczba	Zołd
Miniſter woienny - - - -	1—	68,250— *fran-*
Sztab głowny - - - - - - - -	850—	4.825,900— *kow.*
Sztab w fortecach - - - - - -	1,500—	1,434,600—
Kommiſſarze woienni - - -	400—	2,158,000—
Infanterya liniowa - - - - -	323,100—	52,906,530—
Lekka Infanterya - - - - - -	84,006—	13,755,397—
Karabinierowie - - - - - - -	1,408—	332,354—
Kawalerya liniowa - - - - -	13,275—	3,000,577—
Dragonia - - - - - - - - - - -	14,130—	2,914,470—
Stzelcy konni - - - - - - -	20,724—	4,274,703—
Huzary - - - - - - - - - - - -	11,304—	2,331,656—
Sztab artylleryi - - - - - - -	226—	1,091,100—
Artylerya piesza - - - - - -	15,104—	4,123,942—
Artyllerya konna - - - - - -	3,728—	1,225,370—
Rzemieślnicy - - - - - - - - -	1,044—	322,132—
Rzemieślnicy i artyści - - -	1,920—	1,434,720—
Pontonierowie - - - - - - - -	1,198—	311,870—
Szkoła artylleryi w Chalons	136—	89,361—
Szkoły przy regimentach artylleryi pieszey - - - - - - -	3,944—	578,811—
Officyaliści przy artylleryi -	561—	764,208—
Sztab Inżenierow - - - - -	637—	1,747,100—
Szkoła inżenieryi - - - - - -	25—	34,800—
Minierowie - - - - - - - - - -	576—	117,824—
Sapery - - - - - - - - - - - - -	3,614—	712,822—
Officyaliści pray inżenieryi -	769—	535,600 —
Gendarmy na ſtałym lądzie -	10,564—	12,651,600—
Gendarmy w departamentach *Golo i Liamono* - - - - - -	573—	458,992—
Gendarmy między *Mozą*, *Renem i Mozellą* - - - - - -	557—	663,720—
Gendarmy przy armiach - -	450—	518,520—
Weterany narodowe - - - - -	14,924—	3,058,645—
Weterany kanonierow - - -	676—	193,106—
Szkoła trębaczow - - - - - -	119—	50,620—
Straż ciała prawodawczego -	1,256—	472,709—
Straż Dyrektorytu - - - - - -	287—	172,962—
Przewodnicy konni - - - - -	500—	340,680—
Urzędnicy zdrowia - - - - -	1,907—	3,218,000—
Helwetowie - - - - - - - - - -	18,000—	3,015,491—
Ochotnicy do ſtrzeżenia brzegow - - - - - - - - - - - - - -	2,100—	1,704,729—
Straż nadbrzeżna grenadyerow	3,204—	506,211—
Reytszule - - - - - - - - - - - -	123—	148,537—
Dopłata dla *Paryża* - - - - -		800,000—
Offlcerowie abszeytowani - -		500,000—
Na czas odchodzący officerowie Unterofficerowie i Zołnierze - - -		1,200,000—
Ogułem	566,430—	130,836,829.

Wielu utrzymuie, iż *Maſſena* teraz gdy iuż *Szwaycarya* zupełnie od nieprzyiaciela ieſt oſwobobodzona złoży kommendę, i *Moreau* obeymie władzę nad armią *Dunaju*. Głoszą nawet, iż *Maſſena* przybył iuż do *Paryża*. *Buonaparcie* daią przeznaczenie do *Włoch*.— W *Antwerpij* officerowie *Roſſyiſcy* w niewolę zaięci w domach mieſzkańcow, *Angielscy* zaś w cytadelli zoſtali umieszczeni, oſtatni uſkarżali ſię na tę rożnicę.

Dnia 8. t. m. poświęcano nowego Biſkupa *Calvados* w bywszym kościele N. Panny w *Paryżu*. Zgromadzenie było nader liczne oſobliwie z kobiet. Biſkup *Royer* miał mowę na podziękowanie Niebu za nasze pomyślności. Ta mowa zaſkarżona była przed Policyą.

Nad brzegami *Normandyi* krążą teraz okręty *Angielſkie* i wywiaduią ſię o ſposobie myślenia mieszkańcow. Zdaie ſię iak gdyby zamyślali *Anglicy* uſkutecznić tamże wylądowanie.— Z *Hollandyi* przybyło znowu więcey jeńcow woiennych. G. *Lefevre* odwiedzał ich w koszarach *Ruelle*. Ztąd do *Antwerpij* maią bydź przewiezieni.— G. *Lecourbe* ktory armią *Reńſką* dowodzić będzie, kommenderował niegdyś iedną bułbrygadą Armij Pułnocney, *Piekielną* zwaną. Gdy ta dywizya do *Wandei* posłaną zoſtała, *Lecourbe* oſkarżony był o federalizm, i pociągnięty przed ſąd rewolucyiny w *Nantes*, ktory go iednak uwolnił.— Na dniu wczorayszym *Lucyan Buonaparte* podał w ciele Prawodawczym obraz wydatkow dla Ciała Prawodawczego na rok 8 wynoszący 6 millionow 800,000 frankow.— Profeſſor *Danzel* poiechał do *Hamburga*.

Armia Włoſka.— *Generał Dywizyi* Suchet *ſzef generalnego ſztabu do Miniſtra woiennego.— W głowney kwaterze w Final dnia* 8. *Vendemiaire* (30. *Września*) *roku* 8.

„W momencie gdy Generał kommenderuiący dnia 26. t. m. opuszczał swoią głowną kwaterę w *Carigliano* dla udania ſię ku śrzodkowi armij, Generał nieprzyiacielſki *Klenau* kommenderuiący od wschodu kraiu *Genueńſkiego*, mniemaiąc to być przyiazną dla ſiebie porą, uderzył na G. *Miollis* w *Recco*, wsparty ogniem ze ſtatkow *Angielſkich* w bliſkości tey wioſki ſtoiących. Ten attak był ſilnie utrzymywany, lecz nakoniec od 73ciey pułbrygady odparty. Nieprzyiaciel utracił 40. ludzi do niewoli wziętych, i wielu zabitych. Wieczorem nieprzyiaciel zaiął ſtanowiſko *Torriglia* ważne dla lewego ſkrzydła G. *Miollis*, i dla prawego G. *Watrin*. Naſtępuiącego dnia zrana G. *Watrin* dał rozkaz 97mey pułbrygadzie do odebrania tego ſtanowiſka, tym czasem gdy G. *Petitot* docierał aż do *Seravalle*. a G. *d'Arnaud* aż do *Novi* dla zatrudnienia nieprzyiaciela na całey lini. Generał-Adjutant *Ganthrin* odparł także forpoczty nieprzyiacielſkie i opanował *Ovada*, gdzie zabrał 16. cetnarow mąki, oprocz chleba i wina dla nieprzyiacioł przygotowanego. Skutkiem tych rozmaitych bitew było wiele zabitych i rannych i 125 jeńcow, pomiędzy ktoremi dwoch officerow. Strata nasza ieſt mało znaczna. (podpisano) Suchet.

z Pazyża dnia 19. *Października*

Nasze dziſieysze Dzienniki napełnione ſą ſzczegułami o progreſſach Roialiſtow w departamentach zachodnich. Z tego powodu na wniosek deputowanego *Bardon-Boisquetin i Talota* Rada poſtanowiła podać Dyrektoryatowi Poselſtwo.

Buonaparte udał ſię dnia wczorayszego do Dyrektoryatu, gdzie odprawił prywatną audyencyą. Ledwie tam przybył, natychmiaſt dziedzińce i ſale napełnione były obywatelami. Każdy chciał go widzieć i witać. Wyszedł z tamtąd otoczony niezmiernemi tłumami. Był w proſtym ſzarym ſurducie, trzymaiąc w ręku okrągły kapelusz, u boku miał pałasz *Turecki* przywiązany na iedwabnych ſznurkach. Jego twarz z przyrodzenia blada ſtała ſię nieco ogorzałą, a nawet oliwkową. (*Publiciſte*.)

Dnia 20 Października.

Buonaparte przybył dziś powtornie do Dyrektoryatu konno w towarzyſtwie wielkiey liczby officerow. Odwiedził także Prezydentow obydwoch Rad. Zoſtawał on przez 7 dni na *Ajaccio* na wyspie *Korsyce*. Tam po większey części zaſiągnął wiadomości o *Francyi*, o którey od czasu ſwego wyiazdu mało miał donieſień. W czaſie iego żeglugi z *Korsyki* poſtrzeżono eſkadrę *Angielſką*, która ſię upędzała za dywizyą *Francuzką* z dwoch fregat i 1 przewozowego ſtatku złożoną. Kommendant dywizyi, ażeby nie być wziętym, chciał przybić do brzegow *Korsyki*. *Buonaparte* niechcąc, ażeby był na tey wyspie oblężonym, ſprzeciwił ſię temu, i rzekł, iż potrzeba ſię zdać na fortunę, a fortuna, którey wezwał na pomoc ſtała mu ſię tak u brzegow Francyi, iak byłą na brzegach *Egiptu* przyiazną.

Jeden *Hiszpan* należący do legacyi *Madryckiey* w *Wiedniu* przybył tu kuryerem dnia onegdayszego.

Generał *Baraguey d'Hilliers* złożył ſwoią dymiſſyą iako ſzef wyższego ſztabu przy armii *Reńſkiey*,

Donoszą z *Sables* pod d. 12: Jedna korweta *Angielſka*, która wiozła do *Wanday* 300 emigrantow napotkaną była naprzeciwko brzegow niższey *Loary* od iedney fregaty *Francuzkiey* i od niey zatopioną. Zaden z emigrantow poddać ſię niechciał i wszyscy pogineli, ſam tylko ekwipaż uratowany znayduie ſię teraz w *Nantes*. Ta wiadomość donieſioną była przez iednego officera, który patrzał na przybyłych do tego miaſta ieńcow.

Wyrok Dyrektoryatu z przyczyny wydania *Napper Tandego* po obszernym wyszczegulnieniu powodow, zawiera naſtępuiące Artykuły. 1.) Gwałt przez Rząd *Hamburſki* popełniony będzie oznaymiony wszyſtkim neutralnym mocarſtwom przez miniſtrow Rzpltey przy tychże mocarſtwach rezyduiących. 2.) Agenci Konsularni i Dyplomatyczni znayduiący ſię przy Senacie *Hamburſkim*, opuszczą

natychmiaſt to miaſto i iego territorium. 3.) Każdy Agent Rządu *Hamburſkiego* we *Francyi* odbierze rozkaz uſtąpienia z mieysca ſwoiey rezydencyi we 24 godzinach, a z territorium *Francuzkiego* w ośmiu dniach. 4.) Powszechne ambargo będzie włożone na wszyſtkie ſtatki i okręty noszące banderę *Hamburſką*, a znayduiące ſię w portach Rzpltey. „

z Berny dnia 12 Października.

Liſty z *Syonu* pod dniem 9 wyrażaią, iż nic ważnego nie zaszło w *Walezyi*; głowna kwatera ieſt zawſze w *Sierre*; 83cia Pułbrygada wyruszyła ztamtąd dla przyłączenia ſię do G. *Maſſeny*. Kolumna ktorą G. *Thureau* wyſłał na dolinę *Aoſt* powrociła do wielkiego St *Bernard*.

Dyrektoryat *Helwecki* podał Ciału Prawodawczemu wyrok z powodu pożyczki 800 tyſięcy liwrow, żądanych od *Bazylei* przez G. *Maſſenę*. Na mocy tego wyroku zabroniono ieſt Obywatelowi *Begoz* Miniſtrowi związkow zewnętrznych i Agentowi Rządowemu wchodzić w iakiekolwiek umowy z miniſtrami *Francuzkiemi* względem tey pożyczki, nieodebrawszy wprzod w tey mierze naywyraźnieyszych od Ciała Prawodawczego zleceń. Dyrektoryat w tymże czaſie oddał Radom Poſelſtwo w ktorym mocno ſię odwołuie przeciwko poſtępkowi G. *Maſſeny*, i oświadcza, iż ieżeli iego ſtarania będą daremne, zobaczy ſię przymuszonym oddać ſwoią władzę w ręce Reprezentantow Ludu. To poſelſtwo na ſeſſyi publiczney czytane ſprawiło iak naymocnieysze wrażenie. *Suter*, *Hubert*, *Escher*, *Koch*, *Kuhn*, z wielu innemi Reprezentantami powſtali przeciwko naruszeniu przez Generałow *Francuzkich* niepodległości i Praw ſamowładności *Helwecyi*.

z Kempten dnia 16 Października.

Od *Rheinek* aż do *Waldshut Ren* i iezioro *Konſtancyeńſkie* ſą oddziałami obu armiow. Z tey ſtrony na prawym brzegu wspomnionego ieziora ſtoią *Moſkale*, *Auſtryacy*, *Kondeyczykowie* i *Bawarczykowie*, a z tamtey ſtrony na lewym brzegu ſtoią *Francuzi* wraz z połączonym korpuſem *Helweckim*.

z Stutgardu dnia 19. Października.

Dowiaduiemy ſię, iż głowna kwatera *Suwarowa* znayduie ſię iuż od d. 16 w *Lindau*, a Arcy-Xcia *Karola* ieſt zawsze w *Donaueshingen*.

Korpus woyſka *Francuzkiego*, który przeszedł *Neker*, posunął ſię aż do *Wisloch* i *Langenbruck*. *Auſtryacy* cofneli ſię ku *Bruchsal*, i zaieli ſtanowiſko przed tym miaſtem. Pomiędzy forpocztami zachodzą częſte utarczki. *Francuzi* nie rozciągneli ſię ku wyższemu *Neker* od ſtrony *Heilbron*. *Sinztheim* ieſt zaięte przez regiment kireſſyerow *Auſtryackich*.

Dnia 20.— Głowna kwatera G. *Görger* przenieſiona ieſt na dniu wczorayszym do *Kniſſlingen*, zeszłey nocy artylleryа odwodowa przeszła przez nasze miaſto z *Valhiugen*, i udała ſię drogą do *Tubingen*.

Dnia 21.— *Auſtryacy* uſtąpili z *Bruchsal* dokąd weszli *Francuzi*. Woyſka *Francuzkie* zaymuią ieszcze *Bretten*, a ich forpoczty rozciągaią ſię aż do okolic *Bruchsall*. Kommunikacya między głowną kwaterą w *Knittlingen* i *Filipsburgiem* ieſt zawsze wolna. Od ſtrony *Heilbronn* *Francuzi* zbliżyli ſię tylko do *Bischoſſsheim*.—Wielka część korpusu *Korsakowa* przybyła iuż d. 18. bliſko *Buchhora*.

z Moguncyi dnia 19. Października.

Niewiadome są ieszcze okoliczności zaięcia *Manheimu*. Mowią tu tylko, iż za zbliżeniem ſię przemagaiącego korpusu *Francuzkiego* załoga *Auſtryacka* nieczekaiąc attaku sama wyszła. — Głowna kwatera Armij *Reńſkiey* ma być za kilka dni przenieſioną do *Guntersblum*.

z Hamburga dnia 20. Października.

Na dniu 17. Konsul Francuzki *Lagau* odebrał kuryera od Dyrektoryatu z rozkazem, aby z powodu wydania *Napper Tandego* natychmiaſt z miaſta wyiechał, i oświadczył Senatowi, iż na wſzyſtkie okręty *Hamburſkie* w portach *Francuzkich* znayduiące ſię, *ambargo* ieſt włożone. *Lagau* wyiechał tegoż samego dnia wieczorem do *Altony*.—*Napper Tandy* w podroży swoiey miał umrzeć. — Czterech także Senatorow naszych ktorzy wielki handel prowadzili zbankrutowało.

Od brzegow Menu dnia 22 Października.

O posuwaniu ſię *Francuzow* nad *Renem* nie mamy dotąd ieszcze doſtatecznego donieſienia. Podług wiadomości z *Heidelberga* Xiąże *Schwarzenberg* od przemocy *Francuzow* był zapędzony ku *Wisloch* i *Bruchsal*. Po osadzeniu *Manheimu* odebrali *Francuzi* znaczne poſiłki z tamtey ſtrony *Renu* ktorych iedna część ku uyściu *Nekkar* posunęła ſię, a druga obrociła ſię ku *Filipsburgowi* dla rozpoczęcia oblężenia. Donoszą z *Manheimu*, iż naywiększa część Armii *Reńſkiey* tam ma przyciągnąć, przeyść *Ren* i do kraiu *Wirtemberſkiego* wkroczyć, dla odbycia tamże kwater zimowych. Siła *Francuzow* chcących tym ſposobem na Arcy-Xiążęcia *Karola* uderzyć, ma wynoſić 18,000 ludzi. Z liſtow z *Stutgardu* pisanych dowiaduiemy ſię, iż w Xięſtwie *Wirtemberſkim* czynią nayśpiesznieysze przygotowania do pospolitego ruszenia w celu odparcia powszechną ſiłą natarczywego nieprzyiaciela. Stoiące w kraiu *Wirtemberſkim* regimenta kawaleryi poszły do *Heilbronn* i *Bruchsal* dla wzmocnienia Xiążęcia *Schwarzenberg*.

z Szwabii dnia 24. Października.

Podług liſtu z *Lindau* pod d. 17 *Suwarow* dniem wprzod przybył do tamteyszego miaſta z armią do 24. tyſięcy wynoszącą, i ſtanął kwaterą w mieście wraz z W. Xciem *Konſtantynem* i ſztabem głownym. G. *Korsakow* wymaszerował naprzeciw niemu z korpusem ſtoiącym pod *Szaffuzą* i *Eglisau* w celu połączenia ſię. Na d. 17 przybył iuż do *Buchorn* nadieziorem *Konſtancyeńſkim*. Pozycye tego korpusu *Roſſyiſkiego* od *Eglisau* aż do *Gaillingen* zaſtąpione zoſtały przez *Auſtryakow*, korpus *Kondeusza* ſtał wyżey pomiędzy *Böhringen* i *Konſtancyą*.— Podług liſtow z *Stutgardu* na d. 21 *Auſtryacy* opuścili *Bruchsal*, a *Francuzi* tamże weszli. Generał Cesarſki *Görger*, który teraz obiął kommendę po Xciu *Schwarzenberg* chorobą złożonym, miał kwaterę ſwoią w *Knittlingen*.— Głowna kwatera armii *Reńſkiey Francuzkiey* na d. 20 była w *Schwezingen*.—Z *Lindau* magazyny wywożą.

OBWIESZCZENIE

Kommiſſya wspólna przez Nayiaśnieysze dwa Dwory Ceſarſkie i Królewſko-Pruſki do upadłych ſześciu Bankow to ieſt UUr. Piotra *Teppera*, Karola *Schutca*, Fryderyka *Kabryta*, Prota *Potockiego*, Macieia Łyszkiewicza i Jana Dawida *Heyzlera* wyznaczona.

JOO. JWW. WW. i UUr. Leopoldowi Hrabi *Beuſt* ſummy czerw: zł: 500. na akcyą kompanij ſolney *Buſkiey*, i osobno czerw: złł: 50. przez Ur. niegdyś *Teppera*, za dokumentami na to wydanemi, wypłaconey. — *Ferguſſon* kwoty złł. 24. za towary z handlu pod firmą *Arndt* i *Schultz* kredytem brane należącey, z tegoż handlu na ſatysfakcyą maſſie *Tepperowſkiey* wſkazaney —Sukceſſorom Władysława *Gurowſkiego* ſummy czerw: złł: 485. do dwóch ſkryptow, pierwszego 15. Maja, drugiego 16. Czerwca 1783. wydanych, i kſiąg kantorowych. — Sukceſſorom Xiędza *Hemrich* ſummy czerw: złł: 62. zł: 14. do kſiąg kantorowych. — *Hermanowſkiemu* ſummy złł: 37. gr. 15. za towary z handlu ſukiennego braney należącey. — *Horodeńſkiey* ſummy czerw: złł: 175. do wexlu, i drugiey czerw: złł: 66. zł: 2. do rachunku JP. *Podbipięta* powierzonych, winney.— F. *Jabłonowſkiemu* kawalerowi orderu S. *Jana*, ſummy czerw: złł: 126. zł: 11. z większey ſummy czerw: złł: 226. zł: 11. za dokumentem dnia 21. Mca Liſtopada roku 1776. wydanym, po opłaceniu ſummy czerw: zł: 100. wreszcie należącey; — ſwego imienia *Jaraczewſkiemu* ſummy czerw: złł: 405. do ſkryptu 1787. i rewersow 26. Marca, 13. i 28. Kwietnia roku 1791. wydanych. — Brygidzie *Jackowſkiey* wdowie, ſummy czerw: złł: 27. zł: 9. za towary z handlu *Tepperowſkiego* kredytem brane. — Ignacemu *Krzuckiemu* ſummy złł: 180. za naiem mieszkań w domu *Tepperowſkim*, i osobno złł: 29. za towary z handlu ſukiennego kredytem brane należącey. — Janowi *Krasnodębſkiemu* Rotmiſtrzowi Kawal: Narod: ſummy czerw: złł: 216. do Blankietu dnia 12. Mca Lutego roku 1789. wydanego.—Sukceſſorom JW. Izabelli, pierwszego JW. *Karaſia*, powtornego ślubu JW. *Leduchowſkiego* małżonki summy czerw: złł: 80. do dokumentu w R. 1783 wydanego. —Jerzemu Xciu *Lubomirſkiemu* ſummy czerw: złł: 24. zł. 2. za towary w roku 1779. kredytem brane winney. — Salomei *Matuſiewiczowey* ſummy czerw: złł: 150. za dokumentem dnia 9. Mca Liſtopada roku 1791. wydaney JP. *Hornowſkiemu* wypłaconey.—Tekli *Moszyńſkiey* ſummy czerw: złł: 5. zł: 13. za cło od iedney ſkrzynki 15. Kwietnia 1791. wypłaconey. — Tomaszowi *Nabelſkiemu* ſummy czerw: złł: 68. zł: 11. gr. 15. za towary z handlu *Tepperowſkiego* kredytem brane należącey.—Janowi *Olszyńſkiemu* ſummy czerw: złł: 87. zł: 12 dnia 20. Mca Lipca roku 1789. wypłaconey. — Stefanowi *Ożarowſkiemu* ſummy czerw: złł: 7. zł: 8. JP. *Hitzhern* w *Krakowie* dnia 9. Stycznia 1790. za ſprowadzenie kufra bonifikowaney. — Sukceſſorom Auguſta *Oſteroth* summy złł: 1520. gr. 22. za towary z handlu ſukiennego kredytem brane należącey;—ſwego imienia *Obrębſkiemu* wyiaśnienia intereſſu względem ſummy złł: 61,600. i zaſtawy dóbr *Sitnic* wraz z kalkulacyą powrocenia, lub nadmienioney summy zapłacenia. — Sukceſſorom Adama Xcia *Ponińſkiego* bywszego Podſkarbiego Koron: ſummy czerw: złł: 20,307. zł: 13. do dokumentow i kſiąg kantorowych.— Jerzemu *Potockiemu* Staroście *Tłomackiemu* ſummy czer: złł: 4546. do dokumentow i rachunkow.— Sukceſſorom *Podoſkiego* Kaſztellana *Czerſkiego* summy czerw: złł: 968. zł: 17. do rachunku roku 1778. sporządzonego. — Barbarze z Xiążąt *Lubomirſkich* Xcia Kalixta *Ponińſkiego* małżonce, summy czerw: złł: 1000. do ſkryptu 30. Czerwca 1790. wydaney należącey. — X. Franciszkowi *Pawłowſkiemu* ſummy czerw: złł: 109. zł. 3. do kſiąg kantorowych należącey, w różnych datach wypłaconey.— Teodorowi *Potockiemu* Woiewodzie *Bełzkiemu* ſummy czerw: złł: 220. do rachunku podpisaney winney. — Sukceſſorom *Rzewuſkiego* Wojewody *Krakowſkiego* summy czerw: złł: 6936. do ſkryptu R. 1776. wydanego, i osobno summy czerw: złł: 33. zł: 9. do kſiąg kantorowych należących, czyli raczey ogólney summy czerw: złł: 6972. zł: 9. — Franciszkowi *Rzewuſkiemu* Marszałkowi Koron: summy czer: złł: 8. zł: 7. za towary z handlu *Tepperowſkiego*, kredytem roku 1782. brane należącey. — Ignacemu *Remiszewſkiemu* ſummy czerw: złł: 250. za aſſygnacyą X. *Siemieńſkiego* Superyora XX. Miſſyonarzy *Warszawſkich* dnia 3. Mca Stycznia R. 1787. wziętey, a przez XX. Miſſyonarzy niezapłaconey. — Sukceſſorom Xcia *Radziwiłła* Podkomorzego W. X. Litt: summy czerw: złł: 838. zł: 2. z rachunku od R. 1768. do R. 1773. prowadzonego należącego kapitalney. — Sukceſſorom *Radziwiłła* Koniuszego Litt: ſummy czerw: złł: 91. zł: 13. za towary R. 1764. kredytem brane należącey. — Mikołaiowi Xciu *Radziwiłłowi* summy czer: złł: 32. zł: 15. za towary R. 1774. i 1775. kredytem brane należącey; — ſwego imienia *Ropp* Staroście summy czerw: złł: 24. zł. 3. za Tracht w latach 1776. i 1777. wypłaconey. — Sukceſſorom JP. *Riedel* ſummy zł: 1003. gr. 22. za towary z handlu ſukiennego kredytem brane należącey. — Jozefowi *Szeptyckiemu* Staroście *Staniſławowſkiemu* ſummy czer. zł: 39. zł. 11. za towary w latach 1772. i 1773. kredytem brane należącey.—Tomaszowi *Strzembosz* ſummy czer: zł. 100. za dokumentem na rzecz JP. *Haller* 1792. dnia 25. Sierpnia danym, wypłaconey. — Sukceſſorom Jerzego *Sylweſtrowicza* ſummy czer: zł: 650. do ſkryptow R. 1787. i 1789. wydanych należącey. — Sukceſſorom Dominika *Szymanowſkiego* czer: zł: 48. zł: 16. za towary z handlu *Tepperowſkiego* kredytem w R. 1782. brane wreszcie należącey. — Xiężnie *Sapieżynie* Woiewodzinie *Smoleńſkiey* ſummy czer: zł: 57. zł. 6. gr. 15. za towary w R. 1772. i 1773. kredytem braney należącey. — Sukcessorom JP. *Steinbüchel* ſummy złł: 573. za towary z handlu ſukiennego kredytem brane należącey; — ſwego imienia *Turkutowi* ſummy czerw: złł: 40. za dokumentem 7 Maja R. 1770. wydanym należącey. — Wilhelmowi Ludwikowi *Tepperowi* ſummy czer: zł: 333. zł. 10. gr. 15. do kſiąg kantorowych. — Filipowi *Tepperowi* ſummy czerw: złł: 5857. gr. 15. do kſiąg kantorowych. — Janowi *Troianowſkiemu* summy czer: zł: 200. do kſiąg kantorowych.— Jozefowi *Wybickiemu* summy złł. 215. za towary z handlu sukiennego kredytem brane należącey.— Janowi *Wołodkiewiczowi* summy złł. 486. gr. 15. za towary z handlu ſukiennego kredytem brane należącey. — Janowi *Węglińſkiemu* ſummy złł: 720. za pułroczne komorne, do kontraktu dnia 22. Czerwca w R. 1793. zawartego. — Janowi *Zochowſkiemu* ſummy złł: 181. za towary z handlu ſukiennego kredytem brane należącey. — Michałowi *Zawadzkiemu* ſummy czerw: zł: 100. dnia 26. Lipca 1788. R. za dowodem kſiąg kantorowych wypłaconey. — Michałowi *Zalewſkiemu* summy czerw: zł: 180. w latach 1784. i 1793. wypłaconey. — Janowi *Zagorſkiemu* Sędziemu Grodzkiemu *Krzemienieckiemu* lub jego ſukceſſorom, ſummy czer: złł: 600. do dokumentu dnia 4. i 11. Lutego Roku 1791. podpisanego winney. — Dłużnikom, lub tychże pozoſtałym małżonkom wdowom i ſukceſſorom, albo dóbr iakieykolwiek natury poſſeſſorom, z osób, ſpraw wyżey wyrażonych, i dóbr ogolnie wſzyſtkich nakazuie, ażebyście od położenia Pozwu ninieyszego edyktalnego za tygodni ośm, czyli w ten czas gdy sprawa z regeſtru przyzwoitego do sądzenia przywołana będzie, przed ſądem teyże Kommiſſyi w *Warszawie* w domu *Tepperowſki* zwanym agituiącey ſię, osobiście, lub przez prawnie umocowanego Pełnomocnika ſtawili ſię; a to na popieranie Wierzycieli do maiątku Ur. niegdy Piotra z Ferguſſonow *Teppera* bywszego Bankiera *Warszawſkiego* ubiegaiących ſię, tudzież wyznaczonych przez tęż Kommiſſyą maſſy tegoż Bankiera Adminiſtratorow i Prokuratora na rzecz teyże maſſy czyniących powodow, ktorzy do Prawa ſprawiedliwości, niemniey dowodow wyżey wymienionych, należność ſumm do każdego w ſzczegulności z pomiędzy pozwanych dowodzących, dopraszali ſię teyże Kommiſſyi, ażeby przerzeczonych Pozwanych, do zapłacenia ſumm wymienionych wraz z prowizyami do terminu ſatysfakcyi rachować ſie mianemi, i wydatkami prawnemi, na rzecz teyże maſſy obowiązać, ſzkody wſzełkie teyże maſsie zwrocić nakazać, a to pod rygorem w prawidłach Kommiſſyi, to ieſt niezwłocznym wſzelkiego maiątku pozwanych exekwowaniem, i na ſatysfakcyą maſſy Bankowey wſkazaniem. Zaczym pozwani maią ſię ſtawić, i na to odpowiedzieć, albowiem czyli ſię ſtawią, lub nie, wszelako na terminie z ninieyſzego zapozwu przypadaiącym zaoczny wyrok oſtateczny przeciwko pozwanym ogłoſzony, i exekucya onegoż niezwłocznie wſkazana zoſtanie. — *Dzioło ſię w Warszawie w Kancellaryi teyże Kommiſſyi dnia* 12. *Miesiąca Października* 1799. *Roku.*

T. WĘDRYCHOWSKI S. K. B. *Regent mpp.*

DONIESIENIA.

Pełnomocni Kommiſsarze Jego Imperatorſkiey Mci wſzech Rossyi, upoważnieni do powzięcia wiadomości o rodzeńſtwie nieiakiey JP. Maryanny *Jeanetty*, ktora w roku 1795. z JP. *Toulonzakow* Podpułkownikiem woyſk Rossyiſkich do Moſkwy wyiechała; wzywaią każdego iakową wiadomość o rodzicach lub krewnych teyże JPanny mieć mogącego, aby im onę kommunikować raczył. JP. Podpułkownik Toulonzakow zabrał pierwszą znaiomość z powyżey wymienioną JPanną w Piaſkach niedaleko Lublina.—Dan w Warszawie dnia 20, (31.) Października 1799. roku.

Gdy z wyroku Trybunału głownego W. Xſtwa Litt: maiątek Ur. Romualda *Giedroycia* niegdyś Generała woyſk Litt: na ſatysfakcyą jego kredytorow ieſt deſtynowany, i z racyi że tenże maiątek w Powiecie Grodzieńſkim ieſt położony, Sąd Ziemſki tegoż Powiatu za Exdewizorow ieſt wyznaczony. Zatym zapozywaią ſię wſzyſcy tegoż Romualda Giedroycia kredytorowie i pretenſorowie, aby gdy ta ſprawa z porządku przypadnie, czy to osobiście, czyli przez plenipotentow przed tym ſądem ſtanąwſzy, pretensye swoie okazali, i realność ich dowiedli.

Podaie ſię do wiadomości publiczności, że ktokolwiekby ſobie życzył nabycia flancow Ananassowych, może ſię adresſować do Pana Szeyby ogrodnika Xięcia ex Podkomorzego. Cena tych flancow będzie takowa. Flance iuż aktualnie w garki osadzone będą 4 za czerwony złł: te zaś, ktore będą bez garkow dla łatwieyszego transportu choć w naydalsze mieyſca, można kupić 6. za Czer: Złł: Te zaś flance, które mogą w roku iednym frukt wydać, można nabyć po 3 za Czer: Złł: Ten Pan Szeyba ogrodnik Xcia ex Podkomorzego mięszka w ogrodzie iego będącym na końcu Nowego Swiata.— U tegoż ogrodnika można nabyć ſzczepow nayprzednieyszych fruktow za bardzo ſprawiedliwą cenę.— Te zaś flance, które aktualnie frukt maią, można kupić po 2. za Czer: Złł: Frukta zaś ieszcze doyrzałe i zerznięte, można nabyć z koronami po 2 Czer: Zł: rachuiąc Czer: Złł; po Zł: 18. przy tymże ogrodzie Xcia ex Podkomorzego, ieſt iego pałac, w którym całe gorne piętro ieſt do naięcia, w którym znayduie ſię 2 apartamenta wcale wygodne, które za ſprawiedliwą cenę można naiąć, w tych apartamentach obydwoch znayduią ſię wſzelkie meble i łożka do wygody potrzebne i te obydwa apartamenta ſą zwierciadłami i pięknemi obrazami przyozdobiona, a do tych apartamentow będzie do każdego ſtaynia przydana na konie i mieyſce na powoz w wozowni wygodne.

Bey dem Kaufmann Mauersberger in der Altſtadt ſub Nro 65. ſind neue holländische Hyacynthen angekommen, und zu billige Preiſse zu haben.